

**ЛІКУВАЛЬНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА
при травмах і захворюваннях
опорно-рухового апарату**

**Анотований
бібліографічний покажчик
трьома мовами**

Укладач Ірина Свістельник

УДК 615.825: 616-001.1:016

ББК 53.54+54.58:91.9

Л 56

*Серія „Інформаційне забезпечення фізичної рекреації,
реабілітації і здоров'я людини”
Започаткована 2011 року*

Лікувальна фізична культура при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Л. : [б. в.], 2015. – 31 с. (Серія „Інформаційне забезпечення фізичної рекреації, реабілітації і здоров'я людини”, вип. 2).

До анотованого бібліографічного покажчика увійшли друковані (книги, монографії, наукові статті, автореферати дисертацій тощо) та електронні джерела бібліотеки Львівського державного університету фізичної культури. Праці науковців, що досліджують проблеми лікувальної фізичної культури розміщено за рубриками, в алфавітній послідовності прізвищ авторів, анотації подано трьома мовами (українською, російською та англійською); тексти анотацій збережено в авторських варіантах.

Бібліографічні описи складено відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 „Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання” та ДСТУ 3582–97 „Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила”.

Покажчик призначений для викладачів, аспірантів, магістрантів, студентів ВНЗ фізкультурного профілю, факультетів фізичного виховання ВНЗ та всіх, хто здійснює наукові дослідження в галузі медицини.

ЛІКУВАЛЬНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА

при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату

1. Абдель С. Х. Основные принципы лечебной физкультуры в комплексной реабилитации больных с переломами проксимального конца плечевой кости / Абдель Саям Хамарши // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2000. – № 9. – С. 31–39.

Аннотація. Разработаны комплексы упражнений лечебной физкультуры, которые в комплексе с другими физическими естественными и искусственными факторами были использованы в реабилитации 54 больных после стабильно-функционального остеосинтеза осколком проксимального конца плечевой кисти. Ближайшие и отдаленные результаты физической реабилитации свидетельствуют об их высокой эффективности.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, комплексная реабилитация, больные с переломами проксимального конца плечевой кисти.

Анотація. Розроблено комплекси вправ лікувальної фізкультури, які в комплексі з іншими фізичними природними і штучними чинниками були використані в реабілітації 54 хворих після стабильно-функционального остеосинтезу відламком проксимального кінця плечової кисті. Найближчі і віддалені результати фізичної реабілітації свідчать про їх високу ефективність.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, комплексна реабілітація, хворі з переломами проксимального кінця плечової кисті.

Annotation. The complexes of exercises of medical physical education, which in a complex with other physical natural and artificial factors were used in a rehabilitation 54 patients after stably-functional osteosintez by a splinter of proximal end of humeral brush, are developed. The nearest and remote results of physical rehabilitation testify to their high efficiency.

Key words: medical physical culture, complex rehabilitation, patients with the breaks of proximal end of humeral brush.

2. Азбакиева Х. А. К вопросу о применении лечебной физической культуры при повреждении менисков / Азбакиева Х. А. // Тезисы XXII науч. конф. КазИФК. – Алма-Ата, 1972. – С. 85–87.

Аннотація. Изучена степень восстановления функции поврежденных менисков (после оперативного вмешательства) при применении разработанной методики лечебной физической культуры в комплексе с другими методами лечения.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, мениск, повреждение.

Анотація. Вивчений ступінь відновлення функції пошкоджених менисків (після оперативного втручання) при застосуванні розробленої методики лікувальної фізичної культури в комплексі з іншими методами лікування.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, меніск, пошкодження.

Annotation. *The degree of renewal of function of the damaged meniscuses (after operative interference) is studied at application of the developed method of medical physical culture in a complex with other methods of treatment.*

Key words: *medical physical culture, meniscus, damage.*

3. Андрійчук О. Я. Лікувальна фізична культура при остеоартрозах [Електронний ресурс] / Андрійчук О. Я. // Спортивна наука України. – 2011. – № 3. – С. 96–105. – Режим доступу : <http://www.sportscience.org.ua/index.php/Arhiv.html>

Анотація. У статті розглядаються питання поетапного застосування фізичних вправ при остеоартрозі колінних суглобів. Наведено орієнтовний перелік вправ, які рекомендується проводити хворим на гонартроз.

Ключові слова: остеоартроз, фізичні вправи.

Аннотация. В статье рассматриваются вопросы поэтапного применения физических упражнений при остеоартрозе коленных суставов. Приведен ориентировочный перечень упражнений, которые рекомендуется проводить больным на гонартроз.

Ключевые слова: остеоартроз, физические упражнения.

Annotation. *The article deals with the problem of stage by usage of physical exercises during osteoarthritis of knee joints. Besides, the article gives the approximate list of exercises which are recommended for people who suffer from such a disease as gonartrosis.*

Key words: *osteoarthritis, physical exercises.*

4. Балкарова Е. О. Лечебная физкультура и её возможности в лечении остеохондроза позвоночника / Е. О. Балкарова, Е. Э. Блюм, Ю. Е. Блюм // Физкультура в профилактике, лечении и реабилитации. – 2009. – № 2. – С. 12–16.

Аннотация. Статья посвящена проблеме оптимизации лечения остеохондроза позвоночника. Возможности медикаментозного и восстановительного лечения ограничены развитием структурных изменений в элементах позвоночника. Представленный анализ выявленных нарушений опорно-двигательного аппарата, а также их динамики в результате проведения индивидуального комплекса лечебной гимнастики, позволил авторам выявить основной сдерживающий фактор – мышечный дисбаланс тазового пояса. В связи с этим профилактику, лечение и реабилитацию рекомендуется начинать с коррекции мышечных дисбалансов. Своевременная коррекция тазовых асимметрий является основным условием профилактики не только заболеваний суставов нижних конечностей, но и поясничного отдела позвоночника, особенно в условиях существенных профессиональных или спортивных физических нагрузок.

Ключевые слова: остеохондроз позвоночника, тазовый пояс, мышечный дисбаланс, лечебная гимнастика.

Анотація. Стаття присвячена проблемі оптимізації лікування остеохондрозу хребта. Можливості медикаментозного і відновного лікування обмежені розвитком структурних змін в елементах хребта. Представлений аналіз виявлених порушень опорно-рухового апарату, а також їх динаміки, в результаті проведення індивідуального комплексу лікувальної гімнастики, дозволив авторам виявити основний стримуючий чинник – м'язовий дисбаланс тазового поясу. У зв'язку з цим профілактику, лікування і реабілітацію рекомендовано починати з корекції м'язових дисбалансів. Своєчасна корекція тазових асиметрій є основною умовою профілактики не тільки захворювань суглобів нижніх кінцівок, але і поперекового відділу хребта, особливо в умовах істотних професійних або спортивних фізичних навантажень.

Ключові слова: остеохондроз хребта, тазовий пояс, м'язовий дисбаланс, лікувальна гімнастика.

Annotation. The article is devoted the problem of optimization of treatment of osteochondrosis of spine. Possibilities of medicinal and restoration treatment are limited development of structural changes in the elements of spine. The presented analysis of the exposed violations of locomotorium vehicle, and also their loud speakers, as a result of conducting of individual complex of medical gymnastics allowed authors to expose a basic retentive factor – muscles disbalance of pelvic belt. In this connection prophylaxis, it is recommended to begin treatment and rehabilitation with the correction of muscles disbalances. A timely correction of pelvic asymmetries is the basic condition of prophylaxis of not only diseases of joints of lower extremities but also lumbar department of spine, especially in the conditions of the substantial professional or sporting physical loadings.

Key words: osteochondrosis of spine, pelvic belt, muscles disbalans, medical gymnastics.

5. Без'язична О. В. Лікувальна фізична культура в комплексній реабілітації після артроскопічної операції з приводу розриву зв'язок колінного суглоба / Без'язична О. В. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2013. – № 2. – С. 134–143.

Анотація. Розглянуто основні підходи до призначення лікувальної фізичної культури в комплексній фізичній реабілітації після артроскопічної операції з приводу розриву зв'язок колінного суглоба. Охарактеризовані етіологія, клінічні ознаки та методи лікування пошкодження зв'язок колінного суглоба. Визначено завдання, форми проведення та засоби лікувань фізичної культури, детально охарактеризовано методики лікувальної гімнастики після артроскопічної операції з приводу розриву зв'язок колінного суглоба з урахуванням раннього післяопераційного, пізнього післяопераційного та відновно-тренувального періодів перебігу хвороби. Представлено основні підходи до призначення лікувального масажу та фізіотерапії.

Ключові слова: колінний суглоб, артроскопічна операція, пошкодження зв'язок, лікувальна фізична культура, фізіотерапія.

Аннотация. Рассмотрены основные современные подходы к назначению лечебной физической культуры в комплексной физической реабилитации после артроскопической операции по поводу разрыва связок коленного сустава. Охарактеризованы этиология, клинические симптомы и методы лечения повреждений связок коленного сустава. Определены задачи, формы проведения и средства лечебной физической культуры, детально охарактеризованы методики лечебной гимнастики после артроскопической операции по поводу разрыва связок коленного сустава с учетом раннего послеоперационного, позднего послеоперационного и восстановительно-тренировочного периодов течения болезни. Представлены основные подходы к назначению лечебного массажа и физиотерапии.

Ключевые слова: коленный сустав, артроскопическая операция, повреждения связок, лечебная физическая культура-массаж, физиотерапия.

Annotation. The article deals with the major modern approaches to prescribing remedial physical culture in complex physical rehabilitation after arthroscopic surgery about the ligament ruptures of knee joint. An etiology, clinical symptoms and methods of treatment injuries of knee joint are characterized. Determined are the tasks, forms and means of remedial physical culture. The methodic of remedial gymnastics of fractures after arthroscopic surgery about the ligament rupture of knee joint with an account of the early post operating, late post operating and recovering periods of disease are defined in detail. The major approaches to prescribing of medical massage and physiotherapy are presented.

Keywords: knee joint, arthroscopic surgery, injuries of ligaments, remedial physical culture, massage, physiotherapy.

6. Березкина К. В. Лечебная физическая культура и массаж в реабилитации спортсменов с остеохондрозом позвоночника / Березкина К. В., Свешников В. М. // Лечебная физическая культура и спортивный массаж в клинике и спорте : сб. материалов науч. конф. – М. : ГЦОЛИФК, 1973. – С. 26–28.

Аннотация. Предложен метод комплексного функционального лечения с использованием лечебной физической культуры и массажа, который дает возможность добиться более быстрого выздоровления спортсменов, страдающих остеохондрозом поясничного отдела позвоночника и специализирующихся в различных видах спорта.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, массаж, реабилитация, спортсмены.

Анотація. Запропонований метод комплексного функціонального лікування з використанням лікувальної фізичної культури і масажу дає можливість добитися швидшого одужання спортсменів, що спеціалізуються в різних видах спорту, страждаючих остеохондрозом поперекового відділу хребта.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, масаж, реабілітація, спортсмени.

Annotation. *The method of complex functional treatment is offered with the use of medical physical culture and massage, which enables to obtain more rapid convalescence of sportsmen, sufferings osteochondrosis of lumbar department of spine and specialized in the different types of sport.*

Key words: *medical physical culture, massage, rehabilitation, sportsmen.*

7. Березкина К. В. Лечебная физическая культура и спортивный массаж в реабилитации спортсменов с остеохондрозом позвоночника / Березкина К. В., Свешников В. М. // Методы медицинской реабилитации в спорте : тез. докл. Всесоюз. симп. – К., 1972. – С. 99–103.

Аннотація. *Предлагаемый нами метод комплексного функционального лечения с использованием лечебной физкультуры и массажа дает возможность добиться более быстрого выздоровления больных спортсменом, страдающих остеохондрозом поясничного отдела позвоночника.*

Ключевые слова: *лечебная физическая культура, спортивный массаж, остеохондроз.*

Анотація. *Запропонований метод комплексного функціонального лікування з використанням лікувальної фізкультури і масажу дає можливість добитися швидшого одужання хворих спортсменів, що страждають остеохондрозом поперекового відділу хребта.*

Ключові слова: *лікувальна фізична культура, спортивний масаж, остеохондроз.*

Annotation. *Thus, the method of complex functional treatment offered by us with the use of medical physical education and massage enables to obtain more rapid convalescence of sick sportsmen, sufferings osteochondrosis of lumbar department of spine.*

Key words: *medical physical culture, sporting massage, osteochondrosis.*

8. Бехзад Х. Роль лечебной физической культуры в восстановительном лечении женщин второго зрелого возраста при вертеброгенных болевых синдромах поясничной локализации, обусловленных остеопорозом / Бехзад Хассан-Задех // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Х., 2007. – Вип. 12. – С. 239–240.

Аннотація. *В данной статье описана роль лечебной физической культуры в восстановительном лечении женщин второго зрелого возраста при вертеброгенных болевых синдромах поясничной локализации, обусловленных остеопорозом. Охарактеризовано ее влияние на формирование пика костной массы и поддержание минеральной плотности кости, а также на замедление возрастной и постменопаузальной ее потери и снижение риска переломов.*

Ключевые слова: *лечебная физическая культура, остеопороз, минеральная плотность кости, восстановительное лечение.*

Анотація. У статті описана роль лікувальної фізичної культури в відновлювальному лікуванні жінок другого зрілого віку при вертеброгенних болючих синдромах поперекової локалізації, обумовлених остеопорозом. Охарактеризовано її вплив на формування піку кісткової маси і підтримку мінеральної щільності кістки, а також на уповільнення вікової і постменопаузальної її втрати і зниження ризику переломів.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, остеопороз, мінеральна щільність кістки, відновне лікування.

Annotation. In given article efficiency of application of medical physical training in complex physical rehabilitation of women of the second mature age is described at vertebra the painful syndromes of lumbar localization caused by osteoporosis. The role of medical physical culture in formation of a pica of peak of bone weight and maintenance of mineral density of a bone, and also in deboosting age and post menopause its loss and decrease of risk of risk of ractures is described.

Key words: medical physical culture, osteoporosis mineral density of a bone, physical rehabilitation.

9. Бомбін В. М. Застосування ЛФК та фізіотерапії при переломах передпліччя в типовому місці в лікарняний період / В. М. Бомбін // Проблеми фізичного здоров'я фахівців ХХІ століття : матеріали ІІІ Всеукр. наук.–практ. конф. – Кіровоград, 2009. – С. 78–82.

Анотація. Стаття присвячена практичному застосуванню лікувальної фізичної культури та фізіотерапії у відновленні при переломах передпліччя в типовому місці.

Ключові слова: переломи кісток, реабілітація, лікувальна фізична культура, відновлення.

Аннотація. Стаття посвящена практическому применению лечебной физической культуры и физиотерапии в восстановлении при переломах предплечья в типичном месте.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, физиотерапия, переломы.

Annotation. The article is devoted to practical application of medical physical culture and physiotherapy in renewal at the breaks forearm in a typical place.

Key words: medical physical culture, physiotherapy, breaks.

10. Брадулова Е. Ю. Повышение эффективности профилактики остеопороза среди женщин второго зрелого возраста (45–55 лет): применение комплекса ЛФК „Kallanetiks” / Брадулова Е. Ю. // Слобожанський науково-спортивний вісник : [зб. наук. пр.]. – Х., 2009. – № 2. – С. 105–109.

Аннотація. В статье представлен комплекс упражнений лечебной физической культуры «kallanetiks», способствующий повышению эффективности профилактики остеопороза среди женщин второго зрелого возраста (45–55 лет), с учетом особенностей их физического состояния. Автор акцентирует внимание на обосновании эффективности данного

комплекса, апеллюючи к теоретико-методологическим наработкам, подтвержденным практическим опытом профилактики и лечения заболевания. В работе проанализированы биологические механизмы и факторы риска заболевания, обосновывается необходимость использования предлагаемого комплекса средств и методов профилактики остеопороза.

Ключевые слова: остеопороз, второй зрелый возраст, комплекс «kallanetics», лечебная физическая культура, эффективность профилактических средств.

Анотація. У статті запропоновано комплекс вправ лікувальної фізичної культури „kallanetics”, що сприяє підвищенню ефективності профілактики остеопорозу серед жінок другого зрілого віку (45–55 років), з урахуванням особливостей їхнього фізичного стану. Автор акцентує увагу на обґрунтуванні ефективності даного комплексу, апелюючи до теоретико-методологічних напрацювань, підтверджених практичним досвідом профілактики та лікування захворювання. У роботі проаналізовані біологічні механізми і чинники ризику захворювання, обґрунтовується необхідність використання запропонованого комплексу засобів і заходів профілактики остеопорозу.

Ключові слова: остеопороз, другий зрілий вік, комплекс „kallanetics”, лікувальна фізична культура, ефективність профілактичних засобів.

Annotation. In the article the complex of medical lphysical culture exercises «Kallanetics» is presented, cooperant the increasing of efficiency of osteoporosis phylaxis among the women of the second mature age (45–55 years), taking into account the features of their bodily condition. An author accents attention on the ground of efficiency of this complex, leaning theoretical and metodological works, which are confirmed by practical experience of prophylaxis and treatment of disease. Biological mechanisms and factors of risk of disease are analysed, the necessity of drawing on the offered complex of facilities and methods of prophylaxis of osteoporosis is grounded.

Key words: osteoporosis, second mature age, complex «Kallanetiks», medical physical culture, efficiency of preventives.

11. Влияние занятий ЛФК и массажа на состояние культи у больных с ампутированными дефектами предплечья и плеча / Р. А. Быльченко, С. В. Ковалева, М. А. Боржов [и др.] // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Х., 2004. – Вип. 7. – С. 158–161.

Аннотація. В статтє приводятся результаты исследований влияния занятий ЛФК и массажа на состояние культи у больных с ампутированными дефектами предплечья и плеча.

Ключевые слова: лечебная физкультура, массаж, ампутация, протезирование.

Анотація. У статті наводяться результати досліджень впливу занять ЛФК і масажу на стан культи у хворих з ампутованими дефектами передпліччя і плеча.

Ключові слова: лікувальна фізкультура, масаж, ампутація, протезування.

Annotation. In the article the results of researches of influencing of employments of LFK and massage are presented on the state on the state kuksoyu at patients with the amputated defects of forearm and shoulder.

Key words: medical physical education, massage, amputation, prosthetic appliance.

12. Вовк Ю. В. Физическая культура и психический статус пациентов при проведении анестезии в амбулаторно-поликлинических условиях / Вовк Ю. В., Сущенко И. Т. // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : тези II Регіон. наук.-практ. конф. – Л., 1991. – Ч. 1. – С. 52–53.

Аннотація. Выявлены показатели подвижности основных нервных процессов центральной нервной системы пациентов: доминирование процессов возбуждения и торможения. Предложена методика премедикации и анестезии с целью обеспечения адекватности и максимальной безопасности состояния пациентов.

Ключевые слова: физическая культура, оценка адекватности, реакции.

Анотація. Виявлено показники рухливості основних нервових процесів центральної нервової системи пацієнтів: домінування процесів збудження і гальмування. Запропонована методика премедикації і анестезії з метою забезпечення адекватності і максимальної безпеки стану пацієнтів.

Ключові слова: фізична культура, оцінка адекватності, реакції.

Annotation. The indexes of mobility of basic nervous processes of the central nervous system of patients are exposed: prevailing of processes of excitation and braking. The method of premedication and anesthesia with the purpose of providing of adequacy and maximal safety of the state of patients is offered.

Key words: physical culture, estimation of adequacy, reactions.

13. Воронянская Л. К. Роль лечебной физической культуры в реабилитации больных с заболеваниями опорно-двигательного аппарата / Воронянская Л. К., Галкин Л. Г., Евсютина Л. Б. // Физическое воспитание студентов. – 2009. – № 3. – С. 3–5.

Аннотація. Изложены данные об ортопедии как медицинской дисциплине, заболеваниях опорно-двигательного аппарата и методах их лечения. Учтено влияние систематических физических нагрузок в ранние сроки с целью ликвидации возникших осложнений: атрофию мышц, контрактуры, нормализацию опорной функции конечностей, что обеспечит предотвращение инвалидности. Особое внимание уделено роли и лечебному действию физических упражнений на восстановление функциональных и анатомо-физиологических возможностей опорно-двигательного аппарата и работоспособности больных.

Ключевые слова: ортопедия, ортопедические заболевания опорно-двигательного аппарата, физическая реабилитация, лечебная физическая культура, физические упражнения.

Анотація. Викладено дані про ортопедію, як медичну дисципліну, захворювання опорно-рухового апарату та методи їх лікування. Також врахований вплив систематичних фізичних навантажень у ранніх термінах з метою усунення виниклих ускладнень: атрофія м'язів, контрактури, налагодження опорної функції кінцівок, що можуть попередити інвалідність. Особливу увагу приділено ролі та лікувальній дії фізичних вправ на відновлення функціональних та анатомо-фізіологічних можливостей опорно-рухового апарату та працездатності хворих.

Ключові слова: ортопедія, ортопедичні хвороби опорно-рухового апарату, фізична реабілітація, лікувальна фізична культура, фізичні вправи.

Annotation. Information is briefly expounded about orthopaedic as medical discipline, diseases of locomotorium and modern methods of their treatment. Influence of the systematic physical loadings is taken into account in early terms, with the purpose of liquidation of arising up complications: atrophy of muscles of contraction to normalize the supporting function of extremities and the same to prevent disability. The special attention is spared a role and medical action of physical exercises on renewal, functional and anatomic and physiological possibilities of locomotorium and capacity of patients.

Key words: orthopedicy, orthopaedic diseases of locomotorium, physical rehabilitation, medical physical culture, physical exercises.

14. Вплив лікувальної фізичної культури на стан іннервації та рухливість шийного відділу хребта хворих на шийний остеохондроз, ускладнений гіпертонічною хворобою / Любов Корнійчук, Каріне Алоян, Юрій Сапа, Валентина Кутало // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2009. – № 1. – С. 95–98.

Анотація. Проаналізована динаміка показників рухливості шийного відділу хребта хворих у поєднанні з патологією: шийний остеохондроз і гіпертонічна хвороба. Показано, що патологічні зміни іннервації сегментів С1-8 до Th4 ускладнюють рухливість хребта, що необхідно враховувати при функціональному лікуванні даного контингенту хворих.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, шийний відділ хребта, шийний остеохондроз, гіпертонія.

Аннотация. Проанализирована динамика показателей подвижности шейного отдела позвоночника больных в сочетании с патологией: шейный остеохондроз и гипертоническая болезнь. Показано, что патологические изменения иннервации сегментов С1-8 до Th4 осложняют подвижность позвоночника, что необходимо учитывать при функциональном лечении данного контингента больных.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, шейный отдел позвоночника, шейный остеохондроз, гипертония.

Annotation. The analysis was held on the evolution of mobility of the patients with combined pathology: cervical osteochondrosis and idiopathic hypertension. Our research showed that pathological changes of the segmental innervations from C1-

8 to Th4 complicate vertebral mobility, what must be regarded to functional treatment of such contingent of patients.

Key words: medical physical culture, neck department of spine, neck osteochondrosis, high blood pressure.

15. Гончаров Н. А. Значение лечебной физической культуры в лечении остеоартроза крупных суставов / Н. А. Гончаров // Лечебная физкультура и спортивная медицина. – 2011. – № 10. – С. 46–51.

Аннотация. В статье приведены основные определения и классификации остеоартроза. Описаны методы обследования, главные клинические признаки и методы лечения заболевания.

Ключевые слова: остеоартроз, боль, физическая активность.

Анотація. У статті приведені основні визначення і класифікації остеоартрозу. Описані методи обстеження, головні клінічні ознаки і методи лікування захворювання.

Ключові слова: остеоартроз, біль, фізична активність.

Annotation. The article presents the basic definitions and classifications of osteoarthritis. The article describes examination methods, main clinical evidences and disease treatment methods.

Key words: osteoarthritis, pain, physical activity.

16. Дідух Г. Методика лікувальної фізичної культури для жінок похилого віку після оперативного перелому шийки стегнової кістки / Галина Дідух // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2005. – Вип. 9, т. 2. – С. 24–28.

Анотація. У статті проаналізовані організаційні і систематичні особливості коректувального додатку гімнастики у жінок старшого віку із стегновим шийним переломом. Показано, що тільки коригувальна гімнастика не могла б забезпечити відповідну ефективність процесу оновлення.

Ключові слова: стегновий шийний перелом, жінки старшого віку, корегувальна гімнастика.

Аннотация. В статье проанализированы организационные и систематические особенности коррекционного приложения гимнастики женщин старшего возраста с бедренным шейным переломом. Показано, что только коррекционная гимнастика не смогла бы обеспечить соответствующую эффективность процесса обновления.

Ключевые слова: бедренный шейный перелом, женщины старшего возраста, коррекционная гимнастика.

Annotation. Organizational and methodic peculiarities of remedial gymnastics application in women of senior age with femoral neck fracture after operation are being analyzed in the article. It has been shown that remedial gymnastics could not provide appropriate effectiveness of the recovery process.

Key words: femoral neck fracture, women of senior age, remedial gymnastics.

17. Елисеев В. Ф. Лечебная физкультура в комплексном лечении больных после менискэктомии / Елисеев В. Ф. // Теория и практика физической культуры. – 1974. – № 6. – С. 74–77.

***Аннотация.** Раннее применение лечебной гимнастики после менискэктомии при развитии дегенеративных изменений в суставе без иммобилизации конечности способствует более быстрому восстановлению функции и развитию компенсации анатомических изменений. Лечебную физкультуру при оперативном лечении больных с повреждениями менисков коленного сустава следует назначать до операции и возобновлять со 2—3-го дня после нее, продолжая до полного восстановления общей или спортивной работоспособности. Полученные данные указывают на высокую терапевтическую эффективность разработанной нами методики комплексного восстановительного лечения больных.*

***Ключевые слова:** лечебная физическая культура, лечение, повреждение мениска.*

***Анотація.** Раннє застосування лікувальної гімнастики після менискектомії при розвитку дегенеративних змін в суглобі без іммобілізації кінцівки сприяє швидшому відновленню функції і розвитку компенсації анатомічних змін. Лікувальну фізкультуру при оперативному лікуванні хворих з пошкодженнями менисків колінного суглоба слід призначати до операції і відновлювати з 2-3-го дня після неї, продовжуючи до повного відновлення загальної або спортивної працездатності. Отримані дані указують на високу терапевтичну ефективність розробленої методики комплексного відновного лікування хворих.*

***Ключові слова:** лікувальна фізична культура, лікування, пошкодження мениска.*

***Annotation.** Early application of medical gymnastics after meniskektomy at development of degenerative changes in a joint without immobilization of extremity instrumental in more rapid renewal of function and development of indemnification of anatomic changes. Medical physical education at operative treatment of sick with damages meniscuses of knee-joint it is necessary to appoint to the operation and renew from a 2-3 th day after her, continuing to complete renewal of general or sporting capacity. Findings specify on high therapeutic efficiency of the method of complex restoration treatment of patients developed by us.*

***Key words:** medical physical culture, treatment, damage of meniscus.*

18. Захарова Л. С. Лечебная физкультура в системе восстановительного лечения при травмах кисти у спортсменов / Л. С. Захарова, М. К. Бакри // Теория и практика физической культуры. – 1981. – № 8. – С. 51–54.

***Аннотация.** Проанализирована степень травматизма кисти у спортсменов различных специализаций и разработана научно обоснованная методика восстановительного лечения, включающая реабилитационные мероприятия, лечебную физическую культуру и массаж.*

Ключевые слова: лечебная физическая культура, массаж, восстановительное лечение.

Анотація. Проаналізований ступінь травматизму кисті у спортсменів різних спеціалізацій і розроблена науково обґрунтована методика відновного лікування, що містить реабілітаційні заходи, лікувальну фізичну культуру і масаж.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, масаж, відновне лікування.

Annotation. The degree of traumatism of brush is analyzed at the sportsmen of different specializations and the scientifically grounded method of restoration treatment, including the measures of rehabilitations, medical physical culture and massage, is developed.

Key words: medical physical culture, massage, restoration treatment.

19. Звіряка О. М. Лікувальна фізична культура у системі фізичної реабілітації хворих з переломами кісточок в іммобілізаційному періоді / Звіряка О. М. // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2006. – Вип. 10, т. 4, кн. 2. – С. 132–135.

Анотація. В статті розглядається використання певних засобів ЛФК у фізичній реабілітації хворих із переломами кісточок в іммобілізаційному періоді.

Ключові слова: фізична реабілітація, лікувальна фізична культура, перелом кісточок, ізометричні вправи, іммобілізаційний період, ідеомоторні вправи, масаж.

Аннотація. В статье рассмотрено использование определенных средств ЛФК физической реабилитации больных с переломами лодыжек в иммобилизационном периоде.

Ключевые слова: физическая реабилитация, лечебная физическая культура, перелом лодыжек, изометрические упражнения, иммобилизационный период, идеомоторные упражнения, массаж.

Annotation. In the article the usage of the main means of treatment and physical culture in physical immobilization at the renewal period of immobilization after the injury of shin-foot ankylosis are used.

Key words: physical rehabilitation, treatment and physical culture, break of ankle-bone, metric tension, period of immobilization, ideamotoric exercises, massage.

20. Исследование адаптационных возможностей функционального состояния организма инвалидов-ампутантов к физическим нагрузкам при занятиях ЛФК по биоэлектрическим свойствам клеточных ядер / Корсун С. Н., Шапошникова И. И., Абдух Н. И., Несен Э. Н. // Физическое воспитание студентов творческих специальностей : [сб. науч. тр. / под ред. С. С. Ермакова]. – Х., 1998. – № 1. – С. 31–33.

Аннотація. Используя данные показателя электроотрицательности клеточных ядер буккального эпителия и под контролем гемодинамических показателей проведена коррекция и индивидуализация режима физических

нагрузок для больных-инвалидов в течение месяца занятий лечебной физической культурой. Они оказались эффективными для развития двигательной активности обследуемых больных, физическое состояние которых до занятий лечебной физической культурой характеризовалось гипокинезией и снижением функциональных возможностей организма.

Ключевые слова: функциональное состояние, инвалиды, физические нагрузки, лечебная физическая культура.

Анотація. Використовуючи дані показника електронегативу клітинних ядер букального епітелію і під контролем гемодинамічних показників проведена корекція і індивідуалізація режиму фізичних навантажень для хворих-інвалідів протягом місяця занять лікувальною фізичною культурою. Вони виявилися ефективними для розвитку рухової активності обстежуваних хворих, фізичний стан яких до занять лікувальною фізичною культурою характеризувався гіпокінезією і зниженням функціональних можливостей організму.

Ключові слова: функціональний стан, інваліди, фізичні навантаження, лікувальна фізична культура.

Annotation. Using information of index of electronegativity of cellular kernels of buccal epithelium and under a control hemodynamic indexes a correction and individualization of the mode of the physical loadings is conducted for patients-invalids during the month of employments by a medical physical culture. They appeared effective for development of motive activity of the inspected patients bodily condition of which to employments characterized a medical physical culture gipokineziey and decline of functional possibilities of organism.

Key words: functional state, invalids, physical loadings, medical physical culture.

21. Кальниболоцький Ю. Лікувальна фізкультура і самомасаж при деформуючому артрозі тазостегнового суглобу / Ю. Кальниболоцький // Валеологія. – 2007. – № 5/6. – С. 38–39.

Анотація. У статті представлено методику самомасажу при артрозі тазостегнового суглобу.

Ключові слова: методика, самомасаж, артроз.

Анотація. В статті представлена методика самомасажу при артрозі тазобедременного суглобу.

Ключевые слова: методика, самомассаж, артроз.

Annotation. In the article the method of selfmassage is presented at artrosis of hip to the joint.

Key words: method, self massage, artrosis.

22. Кальниболоцький В. Лікувальна фізкультура і самомасаж при деформуючому артрозі тазостегнового суглобу / В. Кальниболоцький // Валеологія. – 2007. – № 7/8. – С. 38–39.

Анотація. Представлений комплекс вправ лікувальної фізичної культури і самомасажу при деформуючому артрозі тазостегнового суглобу.

Ключові слова: методика, комплекс вправ, самомасаж, артроз.

Аннотація. Представлен комплекс упражнений лечебной физической культуры и самомассажа при деформирующем артрозе тазобедренного сустава.

Ключевые слова: методика, комплекс упражнений, самомассаж, артроз.

Annotation. The complex of exercises of medical physical culture and self massage is presented at deforming artrosis of hip to the joint.

Key words: method, complex of exercises, self massage, artrosis.

23. Карепов Г. В. ЛФК и физиотерапия в системе реабилитации больных травматической болезнью мозга / Г. В. Карепов. – К. : Здоров'я, 1991. – 184 с. (Сер. „Лечебная физкультура и врачебный контроль”).

Аннотація. В книге дана характеристика функционального состояния аппарата опоры и движения у больных, перенесших спинальную травму. Определены цели и задачи восстановительного лечения с использованием физических факторов, ЛФК, массажа. Изложены показания к проведению физиотерапии и ЛФК при тех или других проявлениях травматической болезни спинного мозга, описаны частные методики, предложены оригинальные методы, ранее не применявшиеся в лечебной практике при спинальных повреждениях. Обсуждены принципы выбора, объем, сочетание, последовательность и дифференцированное применение процедур в разных стадиях травматической болезни.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, физиотерапия, реабилитация, больные травматической болезнью мозга.

Анотація. У книзі дана характеристика функціонального стану апарату опори та руху у хворих, які перенесли спинальну травму. Визначено мету і завдання відновного лікування з використанням фізичних факторів, ЛФК, масажу. Викладено показання до проведення фізіотерапії та ЛФК при тих чи інших проявах травматичної хвороби спинного мозку, описані приватні методики, запропоновані оригінальні методи, які раніше не застосовувались в лікувальній практиці при спинальних ушкодженнях. Обговорено принципи вибору, обсяг, поєднання, послідовність і диференційоване застосування процедур в різних стадіях травматичної хвороби.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, фізіотерапія, реабілітація, хворі травматичною хворобою мозку.

Annotation. The book provides a description of the functional state of the apparatus of musculoskeletal system in patients after spinal injury. The aims and objectives of rehabilitation with the use of physical agents, exercise therapy, massage. Presented evidence for the physical therapy and exercise therapy for these or other forms of traumatic disease of the spinal cord have been described frequently methodology proposed original methods that were not previously in changing in medical practice for spinal injuries. Discussed the principles of selection, volume, mix, sequence and differential use of procedures in different stages of traumatic disease.

Key words: *medical physical culture and physiotherapy, the patients of traumatic brain disease.*

24. Козлова В. Основы реабилитации и профилактики остеохондроза позвоночника у людей среднего возраста средствами ЛФК / Валентина Козлова // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. IV Міжнар. наук. конгр. – К., 2000. – С. 303.

Аннотация. Предложенный авторский метод активной реабилитации при остеохондрозе позвоночника у лиц среднего возраста позволяет повысить функциональные возможности и физическую подготовленность, способствует быстрому устранению болевых ощущений на 2—3 день, сокращению дней временной нетрудоспособности, сохранению устойчивой стабильности позвоночника и предупреждению рецидивов заболевания.

Ключевые слова: *реабилитация, профилактика остеохондроз, лечебная физическая культура.*

Анотація. Запропонований авторський метод активної реабілітації при остеохондрозі хребта в осіб середнього віку дозволяє підвищити функціональні можливості і фізичну підготовленість, сприяє швидкому усуненню больових відчуттів на 2-3 день, скороченню днів тимчасової непрацездатності, збереженню стійкої стабільності хребта і попередженню рецидивів захворювання.

Ключові слова: *реабілітація, профілактика остеохондроз, лікувальна фізична культура.*

Annotation. The author method of active rehabilitation is offered at osteochondrosis of spine at the persons of middle ages allows to promote functional possibilities and physical preparedness, instrumental in the rapid removal of feelings of pains on 2-3 days, to reduction of days of temporal disability, saving of steady stability of spine and warning of relapses of disease.

Key words: *rehabilitation, a prophylaxis osteochondrosis, medical physical culture.*

25. Котешева И. А. Методика лечебной физической культуры при остеоартрозе тазобедренного сустава / И. А. Котешева // Лечебная физкультура и спортивная медицина. – 2012. – № 3(99). – С. 56–61.

Аннотация. Деформирующий остеоартроз (ДОА) тазобедренного сустава (коксартроз) – наиболее тяжелая форма ДОА, имеющая хроническое прогрессирующее течение. Благодаря механизмам терапевтического действия физических упражнений средства лечебной физкультуры играют ведущую роль в разрыве замкнутой цепи развивающихся патологических проявлений. Автор освещает современный взгляд на методику лечебной физкультуры на разных периодах заболевания.

Ключевые слова: *деформирующий остеоартроз, коксартроз, методика лечебной физкультуры.*

Анотація. Деформуючий остеоартроз (ДОА) кульшового суглоба (коксартроз) – найбільш важка форма ДОА, що має хронічний прогресуючий перебіг. Завдяки механізмам терапевтичної дії фізичних вправ засоби лікувальної фізкультури відіграють провідну роль у появі патологічних проявів. Автор висвітлює сучасний погляд на методіку лікувальної фізкультури на різних періодах захворювання.
Ключові слова: деформуючий остеоартроз, коксартроз, методика лікувальної фізкультури.

Annotation. Deforming osteoarthritis (DOA) of hip joint (coxarthrosis) is the most severe form of DOA, which has a progressive chronic course. Exercises play the key role in breaking the complete circuit of developing pathological manifestations. The author highlights the contemporary view of exercise therapy techniques during the different periods of the disease.

Key words: deforming osteoarthritis, coxarthrosis, exercise therapy techniques.

26. Лашкеевич И. Лечебная физическая культура и массаж в комплексной реабилитации больных с диафизарными переломами костей предплечья, находящихся на постиммобилизационном периоде течения болезни / Лашкеевич И. // Наука и спорт: взгляд в третье тысячелетие: сб. ст. I Междунар. науч. конф. студ. – 1999. – С. 28–32.

Аннотація. Восстановление трудоспособности больных с диафизарными переломами верхних конечностей достигается при применении полноценного комплекса физической реабилитации. Для улучшения восстановительных процессов у данной категории больных автор рекомендует включать в лечебный процесс занятия лечебной физической культурой с применением упражнений в изотоническом и изометрическом режимах, упражнений с отягощениями, со статической фиксацией суставов конечности в различных положениях в сочетании с массажем и физиотерапией. Для оценки эффективности физической реабилитации у лиц с диафизарными переломами верхней конечности рекомендуется использовать данные гониометрии, кистевой динамометрии, пульсометрии, спирометрии и врачебно-педагогических наблюдений.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, массаж, реабилитация, переломы.

Анотація. Відновлення працездатності хворих з діафизарними переломами верхніх кінцівок досягається під час застосування повноцінного комплексу фізичної реабілітації. Для поліпшення відновних процесів у даній категорії хворих автор рекомендує використовувати у лікувальному процесі заняття лікувальною фізичною культурою із застосуванням вправ в ізотонічному та ізометричному режимах, вправ з обтяженнями, зі статичною фіксацією суглобів кінцівок в різних положеннях у поєднанні з масажем та фізіотерапією. Для оцінки ефективності фізичної реабілітації в осіб з діафазарними переломами верхньої кінцівки рекомендовано використовувати

дані гоніометрії, кистьової динамометрії, пульсометрії, спірометрії та лікувально-педагогічних спостережень.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, масаж, реабілітація, переломи.

Annotation. The restoration of working abilities of patients with fractures of diaptiyses of upper extremities cum fee made with the help of full value complex of physical rehabilitation. The author have recommended to use curative physical training (the exercises in isometric and isoteniea! regimen, the exercises with heave the exercises with the fixation of injuring extremities in different attitudes) in combination with massage and physiotherapy for the improvement ©f restoration of these patients. The data of goniometry, dynamometry of extremities, puisometry, spirometry and medical and pedagogical control can be used for estimating of the level of effectiveness of physical rehabilitation.

Key words: medical physical culture, massage, rehabilitation, breaks.

27. Лашко Р. В. Застосування лікувальної фізичної культури при м'язовій дистрофії / Лашко Р. В. // Валеологічна освіта в вищих навчальних закладах України: стан, напрямки й перспективи розвитку : зб. наук. пр. – Кіровоград, 2004. – С. 219–222.

Анотація. Описані заняття з лікувальної фізичної культури при м'язовій дистрофії.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, м'язова дистрофія, комплекс реабілітаційних вправ.

Аннотація. Описаны занятия по лечебной физической культуре при мускульной дистрофии.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, мускульная дистрофия, комплекс реабилитационных упражнений.

Annotation. Employments are described from a medical physical culture at muscular dystrophy.

Key words: medical physical culture, muscular dystrophy, complex of exercises of rehabilitations.

28. Луканський В. В. Відновлення рухливості надп'яtkово-гомiлкового суглобу після травм та хiрургiчних втручань / Луканський В. В., Мацейко I. I. // Педагогiка, психологiя та медико-бiологiчні проблеми фiзичного виховання i спорту. – 2009. – № 11. – С. 63–65.

Анотація. На основі стандартних комплексів лікувальної фізичної культури розроблений поглиблений комплекс для відновлення рухливості травмованого надп'яtkово-гомiлкового суглобу та запобiгання атрофiї м'язiв, якi оточують суглоб. Дiя комплексу спрямована на змiцнення м'язiв та зв'язок, на вiдновлення його рухливостi та запобiгання ускладненням.

Ключові слова: фізична реабілітація, рухливість, надп'яtkово-гомiлковий суглоб.

Аннотація. На основе стандартных комплексов лечебной физической культуры разработан углубленный комплекс для восстановления

подвижности травмированного голеностопного сустава и предотвращение атрофии мышц, которые окружают сустав. Действие комплекса направлено на укрепление мышц и связок, на восстановление его подвижности и предотвращение осложнений. Восстановление подвижности голеностопного сустава происходило достоверно быстрее и полнее, чем у травмированных, которые применяли стандартный комплекс.

Ключевые слова: физическая реабилитация, подвижность, голеностопный сустав.

Annotation. Was made up the programme of medical physical culture (MPC) to the resume of movement of articulation talocruralis and not permission the fracture of muscle on the base of the standard programme of medical physical culture. The action of programme direct to improvement of muscle and to the movement of them. Was set that in people wich use the achor programme of MPC, the improvement of movement of anticulatio talocruralis in the elementary period of rehabilitation pass very fast, then in people witch use the standard programme.

Key words: physical rehabilitation, articulation talocruralis. movement.

29. Малясова Т. М. ЛФК при ювенильному ревматоїдному артриті у дітей середнього шкільного віку / Т. М. Малясова // Проблеми фізичного здоров'я фахівців XXI століття : матеріали III Всеукр. наук.–практ. конф. – Кіровоград, 2009. – С. 137–140.

Анотація. У статті автор висвітлює проблему захворюваності на ювенильний ревматоїдний артрит та його наслідки. Досліджує покращення загального стану та прискорення одужання дітей, хворих на ювенильний ревматоїдний артрит при застосуванні лікувальної фізичної культури.

Ключові слова: ювенильний ревматоїдний артрит, лікувальна фізична культура, трансамінази, білірубін.

Анотація. В статтє автор поднимает проблему заболеваемости на ювенильный ревматоидный артрит и его последствия Исследует улучшение общего состояния и ускорение выздоровления детей больных ювенильным ревматоидным артритом при применении лечебной физической культуры.

Ключевые слова: ювенильный ревматоидный артрит, лечебная физическая культура, трансаминазы, билирубин.

Annotation. In the article the author regards the problem of juvenile rheumatic arthritis and its consequences. The methods of improvement of the common state and relief acceleration of ill children with the diagnosis "Juvenile rheumatic arthritis by using medical physical culture are researched.

Key words: yuvenile rheumatic arthritis, medical physical culture, transaminazy, bilirubin.

30. Морозова Е. Н. Лечебная физическая культура для студентов с нарушениями опорно-двигательного аппарата в Сибирском государственном аэрокосмическом университете имени академика М. Ф. Решетнева / Морозова Е. Н., Мартюшов Ф. Ю., Лепилина Т. В. // Физическое воспитание

и спорт в высших учебных заведениях : сб. ст. III Междунар. электрон. науч. конф. – Харьков ; Белгород ; Красноярск, 2006. – С. 66–67.

Аннотация. По итогам медицинских осмотров 2003–2005 годов было выявлено 130 человек с отклонениями функций опорно-двигательного аппарата, и было принято решение о создании специальной группы лечебной физической культуры для занятий с данной категорией студентов. Принимая во внимание ту ответственность, которая ложится на преподавателей, занимающихся с этим контингентом, были разработаны и поставлены задачи, решение которых признано приоритетным в учебном процессе.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, студенты, нарушение двигательного аппарата.

Анотація. За підсумками медичних оглядів 2003–2005 років було виявлено 130 осіб з відхиленнями функцій опорно-рухового апарату, і було ухвалено рішення про створення спеціальної групи лікувальної фізичної культури для занять з даною категорією студентів. Зважаючи на ту відповідальність, яка покладена на викладачів, що займаються з цим контингентом, були розроблені і поставлені завдання, вирішення яких визнане пріоритетним в навчальному процесі.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, студенти, порушення рухового апарату.

Annotation. On results physical examinations 130 persons were 2003–2005 years exposed with the rejections of functions of supporting motive vehicle, and a decision about creation of task force of medical physical culture was accepted for reading with this category of studying. In consideration of that responsibility, which lies down on teachers, reading with this contingent of students, were developed and put tasks the decision of which is acknowledged priority in an educational process.

Key words: medical physical culture, students, violation of motive vehicle.

31. Новиков А. А. Вплив лікувальної фізичної культури та масажу при переломах передпліччя / А. А. Новиков // Проблеми фізичного здоров'я фахівців XXI століття : матеріали III Всеукр. наук.–практ. конф. – Кіровоград, 2009. – С. 149–152.

Анотація. Стаття присвячена дослідженню ефективності лікувальної фізичної культури та масажу при переломах передпліччя та переваг комплексного впливу даних методик.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, масаж, травма, перелом, реабілітація.

Аннотация. Статья посвящена исследованию эффективности лечебной физической культуры и массажа при переломах предплечья и обоснованы преимущества комплексного влияния данных методик.

Ключевые слова; лечебная физическая культура, массаж, травма, перелом, реабилитация.

Annotation. *The article is devoted to influence of medical physical culture and massage at the breaks of forearm and to find out advantages of complex influence of these methods.*

Key words: *medical physical culture, massage, trauma, break, rehabilitation.*

32. Новиков В. П. Значение данных рентгено-функционального исследования для показания и проведения лечебной физкультуры у больных с застарелым подвывихом стопы / Новиков В. П., Игнатьев Ю. Т. // Физическая работоспособность спортсменов и ее восстановление в процессе совершенствования : сб. науч. тр. – Омск, 1979. – С. 50–52.

Аннотация. *Изучено знание объективных показателей компенсации нарушенных опорно-двигательных функций конечностей. С целью изучения компенсации было проведено комплексное клинико-ортопедическое и рентгенологическое исследование мужчин и женщин в возрасте 25–65 лет с последствиями травматических повреждений голеностопного сустава в различные сроки после травмы.*

Ключевые слова: *нарушение функций конечностей, комплексное исследование, травмы.*

Анотація. *Вивчено об'єктивні показники компенсації порушених опорно-рухових функцій кінцівок. З метою вивчення компенсації було проведено комплексне клініко-ортопедичне і рентгенологічне дослідження чоловіків і жінок у віці 25–65 років з наслідками травматичних пошкоджень гомілковостопного суглоба в різні терміни після травми.*

Ключові слова: *порушення функцій кінцівок, комплексне дослідження, травми.*

Annotation. *Knowledge of objective indexes of indemnification of the broken motive functions of extremities is studied. With the purpose of study indemnification complex orthopedic and roentgen logic research of men and women was conducted in age 25–65 years with the consequences of traumatic damages of shin joint in different terms after a trauma.*

Key words: *violation of functions of extremities, complex research, traumas.*

33. Полетаева В. С. Лечебная физкультура при остеоартрозе коленных суставов с сопутствующей гипертонической болезнью / В. С. Полетаева, О. А. Некоркина, А. С. Башкина // Лечебная физкультура и спортивная медицина. – 2011. – № 11. – С. 41–49.

Аннотация. *Пациенты с остеоартрозом (ОА) имеют более высокий риск развития сердечно-сосудистых заболеваний, в том числе гипертонической болезни (ГБ). С целью мышечной стабилизации сустава, сохранения нормальной подвижности и кровообращения в конечности применяются физические упражнения динамического и изометрического характера. Кроме того, эти упражнения у больных ОА коленных суставов с сопутствующей ГБ способствуют нормализации центральной гемодинамики и липидного спектра крови. Основное условие физических*

тренировок – их регулярность с постепенным увеличением интенсивности и длительности занятий.

Ключевые слова: остеоартроз, гонартроз, лечебная физкультура, сердечно-сосудистые заболевания, изометрические нагрузки, изокинетические нагрузки.

Анотація. Пацієнти з остеоартрозом (ОА) мають вищий ризик розвитку серцево-судинних захворювань, зокрема гіпертонічної хвороби (ГБ). З метою м'язової стабілізації суглоба, збереження нормальної рухливості і кровообігу в кінцівці застосовуються фізичні вправи динамічного і ізометричного характеру. Водночас ці вправи у хворих ОА колінних суглобів з супутньою ГБ сприяють нормалізації центральної гемодинаміки і ліпідного спектру крові. Основна умова фізичних тренувань – їх регулярність з поступовим збільшенням інтенсивності і тривалості занять.

Ключові слова: остеоартроз, гонартроз, лікувальна фізкультура, серцево-судинні захворювання, ізометричні навантаження, ізокінетичні навантаження.

Annotation. Patients with osteoarthritis have a higher risk of developing cardiovascular diseases, including hypertension. In order to stabilize the muscle of joint and maintain both normal mobility and blood circulation in the limb dynamic and isometric exercises are used. In addition, these exercises help to normalize the central hemodynamics and blood lipid spectrum in patients with knee osteoarthritis accompanied by hypertension. The main condition of physical training is to do their regularly and to increase the intensity and duration of trainings gradually.

Key words: osteoarthrosis, gonarthrosis, exercise therapy, cardiovascular disease, isometric load, isokinetic load.

34. Прокопьев Н. Я. Тяжесть перелома голени как критерий последующей реабилитации / Прокопьев Н. Я. // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : тези II Регіон. наук.-практ. конф. – Л., 1991. – Ч. 1. – С. 84–86.

Аннотация. Исходя из предложенной схемы, консервативное лечение показано у больных с легкими и в ряде случаев со средними переломами. Оперативное лечение показано только при средних и тяжелых переломах. С 1970 года в клинике травматологии и ортопедии нами разрабатывается метод закрытого интрамодулярного остеосинтеза массивным металлическим стержнем. Продолжительность стационарного лечения и временной нетрудоспособности после указанной операции зависит от приведенной выше тяжести первоначальной травмы и использования лечебной физической культуры по разработанной нами методике.

Ключевые слова: реабилитация, перелом, голень, методы лечения.

Анотація. Виходячи із запропонованої схеми, консервативне лікування призначають хворим з легкими і у ряді випадків із середніми переломами. Оперативне лікування призначають тільки при середніх і важких переломах. З 1970 року в клініці травматології і ортопедії нами розробляється метод

закритого інтрамодулярного остеосинтезу масивним металевим стрижнем. Тривалість стаціонарного лікування і тимчасової непрацездатності після вказаної операції залежить від важкості приведеної вище первинної травми і використання лікувальної фізичної культури за розробленою нами методикою.

Ключові слова: реабілітація, перелом, гомілка, методи лікування.

Annotation. Coming from the offered chart, conservative treatment is shown at patients with by lights and in a number of cases with middle breaks. Operative treatment is shown only at middle and heavy breaks. From 1970 in the clinic of traumatology and orthopedic we are develop a method closed intramedullary osteosintez by a massive metallic bar. Duration of stationary treatment and temporal disability after the indicated operation depending on the weight of primary trauma and use of medical physical culture resulted higher on the method.

Key words: rehabilitation, break, shin, methods of treatment.

35. Русланов Д. В. Новые разработки в ЛФК при патологии позвоночника и болезнях малого таза / Русланов Д. В. // Физическое воспитание и спорт в высших учебных заведениях : сб. науч. ст. VI Междунар. науч. конф. – Белгород ; Красноярск ; Киев ; Харьков, 2010. – Ч. 1. – С. 111–114.

Аннотація. Розробтан базовий комплекс лечебных физических упражнений, необходимых для применения при патологии позвоночника, а также при большинстве приобретенных заболеваний малого таза.

Ключевые слова: разработка, лечебная физическая культура, патология позвоночника.

Анотація. Розроблений базовий комплекс лікувальних фізичних вправ необхідний для використання при патології хребта, а також при більшості захворювань малого таза.

Ключові слова: розробка, лікувальна фізична культура, патологія хребта.

Annotation. The base complex of medical physical exercises, necessary for application at pathology of spine is developed, and also at the most purchased diseases of small pelvis.

Key words: development, medical physical culture, pathology of spine.

36. Сергеев В. Средство от перемежающей хромоты / Сергеев В. // Физкультура и спорт. – 1993. – № 1. – С. 22–23.

Аннотація. Описаны полезные советы и средства от перемежающей хромоты.

Ключевые слова: советы, средства, хромота.

Анотація. Описані корисні поради і засоби від перемежаючої кульгавості.

Ключові слова: поради, засоби, кульгавість.

Annotation. Useful advices and facilities are described from alternating lameness.

Key words: advices, facilities, lameness.

37. Сергеева В. Лікувальна фізкультура при артрозі плечового суглобу / В. Сергеева, В. Кальниболоцький // Валеологія. – 2006. – № 3/4. – С. 11.

Анотація. Описані вправи з лікувальної фізичної культури при захворюванні артрозом плечового суглоба.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, артроз плечового суглоба, комплекс вправ.

Аннотация. Описаны упражнения лечебной физической культуры при заболевании артрозом плечевого сустава.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, артроз плечевого сустава, комплекс упражнений.

Annotation. Exercises are described from a medical physical culture at the disease of humeral joint arthrosis.

Key words: medical physical culture, arthrosis of humeral joint, complex of exercises.

38. Солуха О. Застосування комплексної методики ЛФК і гідрокінезотерапії при ранньому відновлювальному лікуванні хворих, які перенесли видалення грижі міжхребцевого диску / Солуха Олена // Молода спортивна наука України : матеріали I Всеукр. наук. конф. асп. – Л., 1997. – С. 181–183.

Анотація. Дослідження показало, що застосування комплексної методики ЛФК і гідрокінезотерапії із застосуванням її після операції на хребті сприяло підвищенню тонусу хворих, розширенню рухового режиму. Показано, що полегшувався і ставав швидшим перехід від лежачого режиму до активного руху – ходьби; створювалися сприятливі умови для ранньої корекції хребта. Перехід від лежачого режиму відбувався безболісно, пацієнти не відчували болю у м'язах ніг під час ходьби.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, методика, грижа.

Аннотация. Исследование показало, что применение комплексной методики лечебной физической культуры и гидрокинезотерапии с включением ее после операции на позвоночнике способствовало повышению тонуса больных, расширению двигательного режима, облегчался и становился более быстрым переход от постельного режима к активному движению – ходьбе; создавались благоприятные условия для ранней коррекции позвоночника. Переход от постельного режима происходил безболезненно, пациенты не чувствовали боли в мышцах ног во время ходьбы.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, методика, грыжа.

Annotation. Research showed that application of complex method of medical physical culture and gidrokinezotherapy with including of her after an operation on a spine had been instrumental in the increase of tone of patients, expansion of the motive mode, facilitated and became more rapid transition from the bed mode to active motion of to walking; favorable terms were created for the early correction of spine. A transition from the bed mode took place painlessly; patients did not experience pain in the muscles of feet during walking.

Key words: *medical physical culture, method, hernia.*

39. Усова О. Вплив лікувальної фізичної культури та масажу на показники функціонального стану опорно-рухового апарату при шийному остеохондрозі хребта в осіб другого зрілого віку / Усова О., Грицай О., Філюк Н. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2008. – Т. 3. – С. 155–158.

Анотація. Лікувальна фізична культура займає особливе місце у лікуванні та профілактиці загострень остеохондрозу хребта в осіб другого зрілого віку. Запропоновано ефективний комплекс фізичної реабілітації за індивідуальною методикою занять лікувальною і дихальною гімнастикою, з використанням точкового масажу. Під час регулярного його застосування у хворих підвищилася функціональна рухливість в грудному і шийному відділі хребта, ліктьових і променевих суглобах.

Ключові слова: остеохондроз, лікувальна фізична культура, опорно-руховий апарат, другий зрілий вік.

Аннотация. Лечебная физическая культура занимает особенное место в лечении и профилактике заострений остеохондроза позвоночника у лиц второго зрелого возраста. Нами был подобран эффективный комплекс физической реабилитации с индивидуальной методикой занятий лечебной и дыхательной гимнастикой, с использованием точечного массажа. При регулярном его применении у больных повысилась функциональная подвижность в грудном и шейном отделах позвоночника, локтевых и лучевых суставах.

Ключевые слова: остеохондроз, лечебная физическая культура, опорно-двигательный аппарат, второй зрелый возраст.

Annotation. The medical physical culture takes a special seat in the medical treatment and prophylaxis of the osteochondrosis of spine at persons of second ripening age. By us an effective complex of physical rehabilitation on the individual method of attentions to the medical and respiratory gymnastics was neat, with the use of point massage. In case of regular his application in patients the functional mobility rose in the pectoral and neck departments' of elbow and radial joints.

Key words: osteochondrosis, medical physical culture, supporting motive vehicle, second ripening age.

40. Фандикова Л. А. Особенности методики физкультурно-оздоровительных занятий с лицами, имеющими повреждения опорно-двигательного аппарата / Фандикова Л. А. // Фізична підготовленість та здоров'я населення : зб. наук. матеріалів міжнар. наук. симп. – О., 1998. – С. 201.

Аннотація. Определены основные положения организации и построения физкультурных, оздоровительных занятий с лицами, имеющими повреждение опорно-двигательного аппарата.

Ключевые слова: методика, повреждения, двигательный аппарат.

Анотація. Визначено основні положення організації і побудови фізкультурних, оздоровчих занять з особами, що мають пошкодження опорно-рухового апарату.

Ключові слова: методика, пошкодження, руховий апарат.

Annotation. The substantive provisions of organization and construction of the athletic, health reading are certain with persons, having damages of motive vehicle.

Key words: method, damages, motive vehicle.

41. Федорова Г. С. Лечебная физкультура при вестибулярных нарушениях / Г. С. Федорова. – М. : Медицина, 1973. – 70 с.

Аннотація. В книге дана краткая анатомо-физиологическая характеристика вестибулярного анализатора, приведены компенсаторные возможности организма при расстройстве его функции, освещены вопросы тренировки вестибулярного анализатора здоровых людей, в эксперименте у животных, а также у больных при некоторых заболеваниях. Описаны методики лечебной физкультуры, систематизированы специальные упражнения для полукружных каналов, отолитового аппарата, на равновесие, координацию и др. Приведены особенности методики занятий трех групп больных: с выраженной неврологической симптоматикой, с менее выраженными симптомами и больные, у которых вне приступа патологии не наблюдается. Для каждой группы больных приведены схемы и подробные комплексы упражнений с целью использования их в больничной, поликлинической и санаторно-курортной практике.

Ключевые слова: лечебная физическая культура, нарушения вестибулярного аппарата.

Анотація. У книзі дана коротка анатомо-фізіологічна характеристика вестибулярного аналізатора, наведені компенсаторні можливості організму при розладі його функції, висвітлені питання тренування вестибулярного аналізатора здорових людей, в експерименті у тварин, а також у хворих при деяких захворюваннях. Описано методики лікувальної фізкультури, систематизовані спеціальні вправи для півколових каналів, отолітового апарату, на рівновагу, координацію тощо. Наведено особливості методики занять трьох груп хворих: з неврологічною симптоматикою, з менш вираженими симптомами і хворих, у яких патології не спостерігається. Для кожної групи хворих наведені схеми і докладні комплекси вправ з метою використання їх у лікарняній, поліклінічній та санаторно-курортній практиці.

Ключові слова: лікувальна фізична культура, порушення вестибулярного апарату.

Annotation. The book provides a brief anatomical and physiological characteristics of the vestibular apparatus are given compensator, possible disorder of the body when its function, address the issues of training of the vestibular apparatus of healthy people in the experiment in animals, as well as in patients with certain diseases. The techniques of physiotherapy, systematized special exercises for the semicircular canals, otolith apparatus, on balance, coordination, and other features of teaching methods are given three groups of pain: with severe neurological symptoms, with less severe symptoms and patients who have outside pathology is not observed.

Key words: medical physical culture, vestibular disorders

42. Феклісов О. Обґрунтування необхідності використання силових вправ у комплексі лікувальної фізичної культури при хронічному синдромі субакроміального конфлікту / Феклісов О. // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2002. – № 4. – С. 58–61.

Анотація. Підакроміальний простір і оточуючі його тканини є анатомічною основою виникнення синдрому субакроміального конфлікту. Сили, що здавлюють манжету ротаторів, можуть призводити до зіткнення, яке причиняє запалення і біль, внаслідок чого відбувається зниження м'язового тонусу, сили і гнучкості м'язів плечевого поясу. Обґрунтована необхідність застосування силових вправ при даному захворюванні.

Ключові слова: силові вправи, комплекс лікування, лікувальна фізична культура.

Аннотация. Подакромияльное пространство и окружающие его ткани являются анатомической основой возникновения синдрома субакромияльного конфликта. Силы, сдавливающие манжету ротаторов, могут приводить к столкновению, которое способствует воспалению и боли, в результате чего происходит снижение мышечного тонуса, силы и гибкости мышц плечевого пояса. Обосновывается необходимость применения силовых упражнений при данном заболевании.

Ключевые слова: силовые упражнения, комплекс лечения, лечебная физическая культура.

Annotation. The subacromial space and surrounding soft tissues form the anatomical basis for impingement syndrome. Forces that compress the rotator cuff can produce impingement, which, in turn, produces inflammation and pain, resulting in loss of muscle tone, strength, and flexibility in the shoulder complex. This work proves the necessity of application of strengthening exercises for given pathology.

Key words: power exercises, complex of treatment, medical physical culture.

43. Шадый В. Нужна ли физкультура при полиартрите / Шадый В. // Спортивная жизнь России. – 1982. – № 10. – С. 29.

Аннотация. Представлен комплекс физических упражнений при полиартрите.

Ключевые слова: физическая культура, физические упражнения, полиартрит.

Анотація. Представлено комплекс фізичних вправ при поліартриті.

Ключові слова: фізична культура, фізичні вправи, поліартрит.

Annotation. The complex of physical exercises is presented at poliartrīts.

Key words: physical culture, physical exercises, poliartrīts.

44. Шепелев А. Є. Відновлення структури довгих кісток після впливу чинників зовнішнього середовища Сумської області статичних фізичних навантажень / Шепелев А. Є. // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – Чернігів, 2009. – Вип. 64. – С. 541–543.

Анотація. У статті розглядаються результати проведених досліджень, які дозволяють диференціювати фізичні навантаження та прогнозувати можливі зміни у скелеті в умовах впливу чинників навколишнього середовища.

Ключові слова: фізичні статичні навантаження, солі важких металів, радіація, довгі кістки скелета.

Аннотация. В статье рассматриваются результаты проведенных исследований, которые позволяют дифференцировать физические нагрузки и прогнозировать возможные изменения в скелете в условиях влияния факторов окружающей среды.

Ключевые слова: физические статические нагрузки, соли тяжелых металлов, радиация, длинные кости скелета.

Annotation. This article tells about research, which can allow to differentiation of physical load and predict of change in skeleton under influence of factors in veronment

Key words: physical loads, salts of heavy metals, ionizing radiation, long bones.

45. Шестопалова Е. В. Физические упражнения как часть процесса адаптации инвалида-спинальника после травм / Шестопалова Е. В. // Теория и практика физической культуры. – 1997. – № 9. – С. 23–24.

Аннотация. В статье рассмотрены стадии посттравматической реабилитации инвалидов-спинальников. Показана роль и значение физических упражнений в процессе адаптации после травм.

Ключевые слова: позвоночник, травма, опорно-двигательный аппарат, реабилитация, физические упражнения, лечебная физическая культура.

Анотація. У статті розглянуто стадії посттравматичної реабілітації інвалідів-спинальників. Показана роль і значення фізичних вправ у процесі адаптації після травм.

Ключові слова: хребет, травма, опорно-руховий апарат, реабілітація, фізичні вправи, лікувальна фізична культура.

Annotation. *The stages of the post-traumatic rehabilitation in a spinal disabled person are examined. The role and significance of physical exercises in separate time periods of a person, having been got over the spinal injury, are described. The problems of social contacts and their usage for psychological rehabilitation of a spinal disabled person are discussed.*

Key words: *spine, trauma, supporting-motive apparatus, rehabilitation, physical exercises, therapeutic physical training.*

46. Щирба О. Захворювання хребта та їх профілактика лікувальною фізкультурою / Щирба О. // За здоровий спосіб життя : матеріали IV Всеукр. студент. наук.-практ. конф. – Л., 2008. – С. 10–17.

Анотація. *Визначена важливість лікувальної фізичної культури у лікуванні захворювань опорно-рухового апарату.*

Ключові слова: *захворювання хребта, профілактика, лікувальна фізична культура, порушення циркуляції, фізичні вправи.*

Аннотация. *Определена важность физической культуры в лечении заболеваний опорно-двигательного аппарата.*

Ключевые слова: *заболевание позвоночника, профилактика, лечебная физическая культура, нарушение циркуляции, физические упражнения.*

Annotation. *Importance of physical culture is certain in treatment of diseases of locomotorium vehicle.*

Key words: *disease of spine, prophylaxis, medical physical culture, violation of circulation, physical exercises.*

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Абдель С. Х.	1	Котешева И. А.	25
Абдух Н. И.	20	Кутало В.	14
Азбакиева Х. А.	2	Лашкеевич И.	26
Алоян К.	14	Лашко Р. В.	27
Андрійчук О. Я.	3	Лепилина Т. В.	30
Бакри М. К.	18	Луканський В. В.	28
Балкарова Е. О.	4	Малясова Т. М.	29
Башкина А. С.	33	Мартюшов Ф. Ю.	30
Без'язична О. В.	5	Мацейко І. І.	28
Березкина К. В.	6,7	Морозова Е. Н.	30
Бехзад Хассан-Задех	8	Некоркина О. А.	33
Блюм Е. Э.	4	Несен Э. Н.	20
Блюм Ю. Е.	4	Новиков А. А.	31
Бомбін В. М.	9	Новиков В. П.	32
Боржов М. А.	11	Полетаева В. С.	33
Брадулова Е. Ю.	10	Прокопьев Н. Я.	34
Быльченко Р. А.	11	Русланов Д. В.	35
Вовк Ю. В.	12	Сапа Ю.	14
Вороньянская Л. К.	13	Свешников В. М.	6,7
Галкин Л. Г.	13	Сергеев В.	36
Гончаров Н. А.	15	Сергеева В.	37
Грицай О.	39	Солуха О.	38
Дідух Г.	16	Сущенко И. Т.	12
Евсютина Л. Б.	13	Усова О.	39
Елисеев В. Ф.	17	Фандикова Л. А.	40
Захарова Л. С.	18	Федорова Г. С.	41
Звіряка О. М.	19	Феклісов О.	42
Игнатъев Ю. Т.	32	Філюк Н.	39
Кальниболоцький Ю.	21,22	Шадый В.	43
Карепов Г. В.	23	Шапошникова И. И.	20
Ковалева С. В.	11	Шепелев А. Є.	44
Козлова В.	24	Шестопалова Е. В.	45
Корнійчук Л.	14	Щирба О.	46
Корсун С. Н.	20		

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ЛІКУВАЛЬНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА
при травмах і захворюваннях
опорно-рухового апарату

Анотований
бібліографічний покажчик
трьома мовами

Укладач – Ірина Свістельник